

“Kıbrıs’ta daha fazla faşizm istemiyoruz”

Kıbrıs’ın güneyinde ELAM, Hrisi Avgi gibi faşist örgütlere karşı mücadele eden anti-faşist Youth Against Nationalism (Milliyetçiliğe Karşı Gençlik Örgütü)ü ile Havadis Gazetesinden Hasan Yıkıcı konuştu:

Geçtiğimiz aylarda Kıbrıs’ın güneyinde ardı ardına gerçekleşen ırkçı ve faşist eylemler gerek Güney’de gerekse de Kuzey’de geniş yankı uyandırmıştı. Olayların başrolünde Ulusal Halk Cephesi (ELAM) ve diğer faşist örgütler vardı. Hal böyle olunca medyanın da etkisiyle toplumun hemen her kesimi ilgisini bu örgütler üzerine odakladı.

Sürekli olarak faşist örgüt ELAM’ın konu olduğu haberler bültenlere yansırken bu örgütlere karşı mücadele eden anti-faşistlerin, bir nevi “ötekilerin” sesi Kuzey’den duyulmadı.

Havadis Gazetesi Kıbrıs’ın güneyinde ELAM, Hrisi Avgi gibi örgütlere karşı; ada halklarının barışı ve kardeşliği için mücadele eden anti-faşist ve anti-kapitalist, Milliyetçiliğe Karşı Gençlik – Youth Against Nationalism (YAN) Örgütü’nü buldu ve konuştu.

“Kıbrıs’ta daha fazla faşizm istemiyoruz!”

Milliyetçiliğe Karşı Gençlik Örgütü’nün 2004 yılında Annan Planı sonrasında kurulduğunu öğreniyoruz Kariati Athina’dan. Athina, Milliyetçiliğe Karşı Gençlik aktivisitlerinden. Örgütün bilindik bir sivil toplum kuruluşu olmadığını, faşizme karşı aktif mücadele eden politik bir örgüt olduğunu ifade eden Athina, “Milliyetçilik Kıbrıs’ın bütününde görülen bir problemdir ve hayatın her alanında karşımıza çıkabiliyor. İnsanlar kendilerini milliyetçi düşüncelerden dolayı kendi içine kapatıyor. Bunun üzerinden ötekileştirme ve tek tipleşmeler yaratılıyor” şeklinde konuştu. Milliyetçiliğe ve kapitalizme karşı mücadele ettiklerini belirten Athina, “Ana sloganımız ‘Kıbrıs’ta daha fazla faşizm istemiyoruzdur’. Çünkü biz faşizmin EOKA’nın, EOKA B’nin Kıbrıs’ta ne yaptığını biliyoruz ve bu yüzden Kıbrıs’ta daha fazla faşist istemiyoruz” diye konuştu.

“Geçmişle hesaplaşmadı”

Kıbrıs’ın güneyindeki faşist hareketlerin, özellikle de ELAM’ın kendilerini EOKA-B’nin devamı

olarak tanımladıklarını ifade eden Athina, bu örgütlerin gelişmesini Kıbrıslı Rumların tarihle olan ilişkisine ve Yunan darbesiyle hesaplaşamamasına bağlıyor ve ekliyor:

“Bunların bu kadar zaman içinde güçlenmesinin nedeni 74’deki Yunan darbesinden sonra buradaki darbecilerin yargılanmamasıdır. Kimse bunun üzerine gitmedi. Bunlar da bu sessizliğin içerisinde büyüme fırsatı buldu. Kimse bunları suçlamadı, yasal olarak hiçbir şey yapmadı.”

Yunanistan’da darbe ile hesaplaşıldığını ve darbeci generallerin yargılandığına dikkat çeken Athina, aynı durumun Kıbrıslı Rumlar için geçerli olmadığını belirterek şöyle konuştu:

“Yunanistan’da yapıldı bu. Hala cezalı olan ve hapislik cezası devam eden darbeciler var. Darbeci generallerin hepsi de yargılandı. Fakat Kıbrıs’ta bu olmadı. Kimse yargılanmadı. 74’den sonra Kıbrıs’ta böyle bir şey yapılmadığı gibi yargılanması gereken insanlar siyasi yaşamda önemli yerlerde bulundular ve güçlü pozisyonlara geldiler.”

“Resmi tarih milliyetçiliğe çanak tutuyor”

Athina Kıbrıslı Rumların tarihle olan ilişkisine de dikkat çekerek şöyle konuştu: “Okullarda özellikle bir slogan vardır ‘don’t forget’ ‘sakın unutmayın’ diye. O sloganı 20 Temmuz’dan sonrası için kullanıyorlar. Fakat o süreçten öncesi de var. 15 Temmuz var! Bunun öncesinde yaşanan süreçler var. Ne yaşandı, neler yapıldı hiç söylemiyorlar, yazmıyorlar.

Türkiye’nin neden buraya müdahale ettiği gerçekten bilinmez. Bir sabah kafasına esti kalktı geldi diye düşünülüyor. Ama Rumların Kıbrıslı Türklere yaptıkları yazılmıyor.”

Athina resmi tarihin milliyetçiliğe çanak tuttuğunu ifade ederek milliyetçi hareketlerin bundan faydalandığına dikkat çekti.

“Anti-faşist cephe için çalışıyoruz”

Faşist örgütlerin büyümesine ve gelişmesine izin verilmemesi gerektiğini kaydeden Milliyetçiliğe Karşı Gençlik aktivisti Athina, bunun yasalarla veya polis ile başarılacak bir durum olmadığını savunuyor. Athina’ya göre faşistlerle mücadele toplumu ikna ederek, insanların mücadele süreçlerine katarak başarılı olabilir:

“Milliyetçiliğin ve faşizmin toplum içinde gelişmemesi lazım. Gençler arasında gelişmesinin engellenmesi lazım. Ama bunu yasalarla, yasaklarla ve polisle yapamazsınız. Bu tamamen toplumun içinden, tabandan, insanlardan gelmesi ve gelişmesi lazım.

Bu noktada insanları bu faşist ve milliyetçi örgütleri kabul etmemeleri konusunda ikna etmek lazım. Örneğin etkinliklerine gitmeme veya onları herhangi bir etkinliğe çağırmama, davet etmeme noktasında insanları ikna etmeye çalışıyoruz. Sokaktaki insanlara bunları anlatıyoruz” ifadelerini kullanan aktivist, Milliyetçiliğe Karşı Gençlik’in hedefleri arasında anti-faşist bir cephe oluşturulması olduğunu da söyledi. 2008’den beri her yıl Kıbrıslı Türklerin de katıldığı anti-faşist bir festival düzenlediklerini ifade eden Athina, Lefkoşa Üniversitesi’nde de Kıbrıslı Rumlar ile Kıbrıslı Türkler’in ortak oluşturacağı yeni bir gençlik örgütü için uğraştıklarını ifade etti.

Kıbrıslı Türkler ile Kıbrıslı Rumların ortak mücadelesinin önemli olduğunu vurgulayan Athina, oluşturulacak olan anti-faşizm cephe de Kıbrıslı Türklerin örgütlerinin de olması gerektiğini savunuyor.

Röportajın tam metnini yayınlıyoruz

“Milliyetçilik kapitalizmin bir aracıdır”

Havadis: *Dilerseniz ne tür bir örgüt olduğunuzdan başlayalım. Youth Against Nationalism – YAN (Milliyetçiliğe Karşı Gençlik) ne zaman, hangi hedeflerle kuruldu?*

Athina: 2004’de Annan Planı’nın ardından anti-faşist bir hareket olarak kurulduk. Rumlar içerisinde mültecilere, göçmenlere ve Kıbrıslı Türklere yönelik kurulan faşist, ırkçı oluşumlara

karşı mücadele ediyoruz.

Havadis: *Örgütünüzün isminde gençliğe dair bir vurgu var. Hangi toplumsal kesimler içerisinde örgütleniyorsunuz? Örgütlenme konusunda gençler önceliğiniz mi?*

Athina: Evet. Öğrenciler arasında örgütleniyoruz. Çünkü onlar yeni bir cenerasyondur ve ülkenin geleceği hakkında fikirleri olabilecek insanlardır. Bu nedenden dolayı öncelikli olarak onların arasında örgütleniyoruz ve onlarla birlikte hareket ediyoruz.

Anti-faşist, milliyetçilik karşıtı eylem ve faaliyetlerimizin dışında öğrencilerin hakları konusunda da çalışmalarımız var. Disiplin yönetmenlikleri, öğrencilerin maddi sorunları ve kendi fikirlerini özgürce ifade edebilmeleri için de uğraşıyoruz.

Havadis: *'Milliyetçiliğe Karşı Gençlik' nasıl bir örgüt? Biraz daha açabilir misiniz?*

Athina: Biz bir sivil toplum örgütü olarak değil politik bir örgüt olarak hareket ediyoruz. Bugün milliyetçilik hayatın her alanında görülüyor. Milliyetçilik Kıbrıs'ın bütününde görülen bir problemdir ve hayatın her alanında karşımıza çıkabiliyor. İnsanlar milliyetçi düşüncelerden dolayı kendini içine kapatıyor. Bunun üzerinden ötekileştirme ve tek tipleşmeler yaratılıyor. Milliyetçilik kapitalizmin bir aracıdır. İnsanları bastırmak için, sistemin sürdürülmesi için kullanılan kapitalizmin bir aracıdır milliyetçilik. Biz bunlara karşı mücadele ediyoruz. Ve biz de tüm bunları yıkmak için mücadele eden politik bir örgütüz.

"Faşizmle yasalarla, yasaklarla, polisle mücadele edemezsiniz"

Havadis: *Peki milliyetçiliğe, faşizme karşı nasıl mücadele edilmeli sizce?*

Athina: Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki burada milliyetçilik sadece Kıbrıslı Türklere veya göçmen, mültecilere karşı yapılmıyor. Kendi içlerinde de Rumlar birbirlerine karşı milliyetçi olabiliyor.

Milliyetçiliğin ve faşizmin toplum içinde gelişmemesi lazım. Gençler arasında gelişmesinin engellenmesi lazım. Ama bunu yasalarla, yasaklarla ve polisle yapamazsınız. Bu tamamen toplumun içinden, tabandan, insanlardan gelmesi ve gelişmesi lazım.

Bu noktada insanları bu faşist ve milliyetçi örgütleri kabul etmemeleri konusunda ikna etmek lazım.

Örneğin etkinliklerine gitmeme veya onları herhangi bir etkinliğe çağırmama, davet etmeme noktasında insanları ikna etmeye çalışıyoruz. Sokaktaki insanlara bunları anlatıyoruz. Özellikle sendikalarla ve partilerle iyi bir iletişimimiz var. Onlar da milliyetçiliğe karşı aynı görüşte.

Havadis: *Mesela?*

Athina: Birçok partiyle, AKEL, DİSİ ile ilişkilerimiz var. Bizim faşizme karşı yürüttüğümüz kampanyaları desteklediler. Tabii yazılı bir anlaşma yok ama onlar da bizimle aynı noktadalar.

"Bu örgütler adanın geleceği için tehlike oluşturuyor"

Havadis: *Hrisi Avgi (Altın Şafak) ve ELAM (Ulusal Halk Cephesi) gibi örgütleri nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Athina: Hrisi Avgi 2003'de ortaya çıkan bir örgüttü. Ancak ELAM daha yenidir. Her ikisi de aslında kapitalizmin krizinden faydalanan, krizin yarattığı sorunları kullanarak milliyetçiliği körüklemeye çalışıyor.

Hrisi Avgi "Kıbrıs bir Yunan adasıdır ve Türkler Yunan toprağında, hepiniz öleceksiniz" şeklinde bir ana slogan geliştirdiler. Hrisi Avgi son zamanlarda sadece duvarlara yazı yazıyor. ELAM ile birlikte hareket ediyorlar. Onlara katılmadılar ama paralel hareket ediyorlar. Hrisi Avgi'den bir kaç defa tehdit telefonları da aldık.

ELAM ise politik bir partidir. Seçimlere katılmak için başvurdular. Avrupa Parlamentosu

milletvekili seçimlerinde 664 oy aldılar. Buradaki seçimlere katılmak için de başvurular. Parlamentodaki iki siyasi parti DİKO ve EDEK bunlar göçmenlere yönelik anti bir söylemle Meclis'in dışına çıktılar ve ırkçı bir örgüt olan "Kıbrıs'ın Özgürleşmesi Hareketi"ni oluşturdular. Ve bunların ana söylemi de Kıbrıs'a gelen göçmenlerin demokratik yapıyı değiştirdiği, işlerimizi elimizden aldığı yönünde. Fakat çok büyük örgütler değil bunlar.

Havadis: *Çok büyük değil ama çok ses getiriyorlar...*

Athina: Çünkü medyayla ilişkiler iyi. Çok önemli ilişkileri var. Belki ciddi anlamda bir şey başaramadılar ama bu konunun tartışılmasını ve gündemde olmasını sağladılar. Mesela toplum içerisinde sözü dinlenen üyeleri var. Avukatlar, doktorlar gibi. Ve insanlar da bunları dinliyor ne yazık ki.

Havadis: *Bu örgütler Kıbrıs'ın geleceğine dair tehlike oluşturuyorlar mı?*

Athina: Kesinlikle bunlar adanın geleceği için bir tehlikedir. Özellikle ELAM eski politikaları sürdürüyor. Kendilerini de EOKA-B'nin devamı olarak tanımlıyorlar.

"Kıbrıslı Rumlar Yunan darbesiyle hesaplaşmadı"

Havadis: *Bu örgütler küçük ama güçlü örgütler. Kendisine EOKA-B'nin devamcısı diyen de var. Toplum içinde nasıl varolabiliyor bu örgütler?*

Athina: Bunların bu kadar zaman içinde güçlenmesinin nedeni 74'deki Yunan darbesinden sonra buradaki darbecilerin yargılanmamasıdır. Kimse bunun üzerine gitmedi. Bunlar da bu sessizliğin içerisinde büyüme fırsatı buldu. Kimse bunları suçlamadı, yasal olarak hiçbir şey yapmadı.

Örneğin 17 yaşındaki ELAM sempatizanı bir çocuğa EOKA-B'nin gerçekten ne olduğunu anlattığımızda bunları nereden biliyorsun diye tepki veriyor. Mesela ELAM'ın web sitesine baktığımızda EOKA –B'nin darbeye katılmadığını ve sadece tek amacının Enosis olduğu yazıyor. Bu yalanlarla çocukları kandırıyorlar. Ve o dönemden bugüne kadar süregelen sessizlikte bu örgütler büyüdü, gelişti.

Havadis: *Yani Rumlar geçmişe yönelik bir hesaplaşma, yüzleşme yaşamadı mı?*

Athina: Evet. Ama Yunanistan'da yapıldı bu. Hala cezalı olan ve hapislik cezası devam eden darbeciler var. Darbeci generallerin hepsi de yargılandı.

Fakat Kıbrıs'ta bu olmadı. Kimse yargılanmadı. 74'den sonra Kıbrıs'ta böyle bir şey yapılmadığı gibi yargılanması gereken insanlar siyasi yaşamda önemli yerlerde bulundular ve güçlü pozisyonlara geldiler.

Okullarda özellikle bir slogan vardır "don't forget" "sakın unutmayın" diye. O sloganı 20 Temmuz'dan sonrası için kullanıyorlar. Fakat o süreçten öncesi de var. 15 Temmuz var! Bunun öncesinde yaşanan süreçler var. Ne yaşandı, neler yapıldı hiç söylemiyorlar, yazmıyorlar. Türkiye'nin neden buraya müdahale ettiği gerçekten bilinmez. Bir sabah kafasına esti kalktı geldi diye düşünülüyor. Ama Rumların Kıbrıslı Türklere yaptıkları yazılmıyor.

Havadis: *Bu noktada resmi tarih bir nevi milliyetçiliğe ve faşizme çanak tutuyor, zemin hazırlıyor diyebilir miyiz?*

Athina: Kesinlikle bu doğru. Resmi tarih kesinlikle milliyetçiliğe katkı koyuyor.

"Bence ELAM'ın arkasında Başpiskopos var!"

Havadis: *ELAM, Hrisi Avgi ve Kıbrıs'ın Özgürleşmesi Hareketi gibi ırkçı örgütlere dönecek olursak; bu örgütlerin destekçileri var mıdır?*

Athina: Kıbrıs'ın Özgürleşmesi Hareketi'ne ideolojik olarak destek DİKO ve EDEK'dendir. ELAM'ı ise Başpiskopos desteklemektedir.

Başpiskopos geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaptı ve ELAM için mealen “bunlar tamamen temiz Hristiyan fikirlerle donatılmış bizim gençlerimizdir” dedi. Ve onları desteklediğini söyledi. Tabii ardından bu söylediklerini baskılardan dolayı geri almak zorunda kaldı. Ama ben sözlerini geri alsa da özünde ELAM’ı desteklediğini düşünüyorum. Bence ELAM’ın arkasında Başpiskopos var.

Havadis: *Klise açık açık destekliyor mu?*

Athina: Bunu açıkça doğrudan destekliyorlar şeklinde söyleyemeyiz. Nasıl EDEK ve DİKO’nun açık açık desteklediklerini söyleyemeyeceğimiz gibi. Fakat hatırlarsınız ki geçmiş yıllarda kilise bir broşür bastırıp iki toplumlu iki bölgeyi federasyonun Kıbrıs’ı mahfedeceğini söylemişti.

Ama açıkça şunu söyleyebiliriz ki kilise, EDEK ve DİKO bire bir bunları desteklemediği gibi onların bu görüşlerini yayması, fikirlerini geliştirmesi için de zemin hazırlıyor. En azından bunlara karşı çıkmıyorlar.

Mesela, EDEK ve DİKO içerisinde bire bir milletvekili olup da ırkçı örgütlerin etkinliklerini destekleyenler var.

Daha da ötesi, DİSİ’den de mesela Nikos Sampson’un oğlu Sotiris Sampson, ELAM’ın bir etkinliğine davet edildi ve gitti. Orada da babasının nasıl bir ‘kahraman’ olduğunu anlatmıştı.

“Avrupa’daki neo-nazi dalgası burayı da etkiliyor...”

Havadis: *Kıta Avrupası’nda da yükselişte olan faşist ve neo-nazi hareketler var. Bu yükselişin buradaki faşist hareketi de motivasyon anlamında etkiliyor mu?*

Athina: ELAM’ın Almanya’daki Milliyetçi Demokratik Parti (NPD) ve İtalya’daki Forza Nova gibi faşist partilerle ilişkisi var.

NPD soykırımı tanımayan ve başkanı Meclis’te ‘heil hitler’ diye bağırın bir adamdır Udo Voigt. Diğer yandan İtalya’daki Forza Nuova da Musollini’nin kızının olduğu partidir.

Avrupa’daki İslam karşıtı hareketler de buradaki ırkçı hareketleri etkiliyor. Mesela Larnaka’da Filistinlilere karşı bir eylem yapılmıştı ve sloganları da “Filistinliler bizi müslüman yapacak” şeklindeydi.

Bu çığınca bir durumdur. Anayasa’da Müslümanlık yasal bir din olarak geçer. Bunların yaptığı eylemler Anayasa’ya da aykırıdır.

“İçinde Kıbrıslı Türklerin de olacağı anti-faşist bir cephe için uğraşıyoruz”

Havadis: *Peki siz tüm bu olanların karşısında nasıl eylemler yapıyorsunuz? Mesela ana sloganınız nedir?*

Athina: Ana sloganımız “Kıbrıs’ta daha fazla faşizm istemiyoruz”dur. Çünkü biz faşizmin EOKA’nın, EOKA B’nin Kıbrıs’ta ne yaptığını biliyoruz ve bu yüzden Kıbrıs’ta daha fazla faşist istemiyoruz. Tarihle olan ilişkimiz de çok önemlidir bu yüzden.

Çünkü bunlar ya adayı bölmeye çalışıyorlar ya da yeniden bir savaş çıkartmaya.

Kıbrıs’ta faşizmin artmasından dolayı sonrasında biz de buna karşı bir kampanya başlattık.

2008’de Avrupa’nın çeşitli yerlerinden (Almanya, Yunanistan, İtalya gibi) buraya gelmek isteyen faşistlerin gelmesini engelledik. Bu önemli bir şeydi. Bizim için de önemli bir başarıydı.

Havadis: *Anti-faşist cephe oluşturmak gibi bir girişiminiz var mı?*

Athina: Böyle bir girişim vardır. Geri kalan bütün örgütleri böyle bir cephe de buluşturmak için uğraşıyoruz. Bunun için hala çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Faşistler bir mahalleyi veya bir okuldaki öğrencileri çalışmalarıyla terörize ederek onları örgütüyor. Burada önemli olan aşağıdan, tabandan insanların içinden bir anti-faşist hareket

yaratmaktır.

Biz faşistlerin güçlenmesine izin verebilecek bir pozisyonda değiliz. İnsanların içine inerek okulda, mahallede onları örgütlenmeye çalışıyoruz.

Faşistlere karşı bir duvar örmeye çalışıyoruz. Göçmenlere karşı, Kıbrıslı Türklere karşı faaliyetlerinin önüne geçmek, onları durdurmak için toplum içinde bir duvar örgütlemeye çalışıyoruz.

Bu sadece Kıbrıslı Rumların değil aynı zaman da da Kıbrıslı Türklerin de problemidir. Biz bu mücadeleye Kıbrıslı Türkleri de dahil etmek istiyoruz.

Sertunç'un bıçaklanma olayını Kuzey'deki faşistler alıp "Rumlar bize böyle yaptı" diye sundu. Bu da faşistlerin, milliyetçilerin kendi karşıtları üzerinden beslendiğini gösteriyor. Bunun için ortak verilecek bir mücadele çok önemlidir.

Havadis: *Bunun için ne yapıyorsunuz?*

Athina: Bu cepheyi oluşturmak için biz bir çağrıda bulunduk. Kıbrıslı Türk örgüt ve sendikaların da bu cephede yer alması gerektiğini söyledik.

Anti-faşit bir festival düzenliyoruz 2008'den beridir. 4.yıl oldu. Çok da olumlu sonuçlar alıyoruz. Geçen senekine 1000 kişi katılmıştı. Gelecek sene bu festival genişletip Lefkoşa'nın yanı sıra Baf'ta da gerçekleştirmek istiyoruz. Bunu devam ettirebilirsek çok daha iyi sonuçlar alacağız. Bunun dışında Lefkoşa Üniversitesi'nde okuyan Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum öğrencilerden oluşacak ortak bir örgütlenme için çalışıyoruz.

Havadis: *Son olarak ne söylemek istersiniz?*

Athina: Geçmişten ders alarak birlikte hareket etmemiz ve bu tehlikeye karşı birlikte mücadele etmemiz gerekiyor. Milliyetçilik ve faşizm insanları hiç bir yere götürmez, huzur getirmez.

Bizi barışa ve huzura götürebilecek tek yöntem ortak mücadeledir. Barış da ancak böyle gerçekleşebilir. Bu yüzden Kıbrıslı Türkler içerisindeki tüm örgütler ortak mücadelede yer almalı.

Havadis: *Zaman ayırdığınız için çok teşekkürler.*

Athina: Ben teşekkür ederim.

(Not: İngilizce-Türkçe çevirideki değerli yardımlarından dolayı Aral Moral'a teşekkürler.)